

MODEL MIASTA IDEALNEGO

z XVIII wieku

w skali 1:400

wykonany przez
mgr inż. Zbigniewa Skopa

Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze
2016

Model wizji miasta wymyślanego z poł. XVIII wieku.

Jego zabudowę zaprojektował i stworzył Zbigniew Skop, opierając się na wielu budowlach z terenu Dolnego Śląska. Na początku lat 80. XX w. powstała koncepcja, a zarysy domów i ich szkice oraz próby wykonania pojedynczych modeli rozpoczęły się w 1985 roku. Do 1997 roku powstało wiele różnych fragmentów miasta. Intensywne prace przy modelu rozpoczęły się od 2012 roku. Scalanie poszczególnych części i ich dopasowywanie trwały do 2015 roku. Działania te wykonywane były w suszarni w piwnicy jednego z domów przy ul. Krótkiej w Jeleniej Górze. Jak dotychczas prace nad makieta, bez projektowania, rysowania itp. zajęły 40.000 godzin. Cała makieta ma ok. 4 m długości i 3 m szerokości i należy do największych w Polsce, a jeśli chodzi o model miasta wymyślane, do największych na świecie.

Kościół farny
na placu kościelnym

1

2

Zamek
rezydencja książęca

Wieża mieszkalna
na Ostrowie

3

4

Podwójny ciąg
murów obronnych
od południowego
wschodu

Mgr inż. Zbigniew Skop, ur. 1955 w Bolesławcu, studiował na Politechnice Wrocławskiej. Jest specjalistą od konstrukcji budowlanych. Mieszka w Jeleniej Górze. Pracę zawodową rozpoczął w Bolesławcu, a od początku lat 80. XX wieku pracował w firmach jeleniogórskich. Początkowo w firmie konserwatorsko-budowlanej, a po jej upadku w wielu przedsiębiorstwach i instytucjach zajmujących się budownictwem. Cały wolny czas poświęcał zgłębianiu wiedzy i poznawaniu historii architektury, szczególnie urbanistyki śląskiej.

W wyniku tych studiów i zainteresowań od drugiej poł. lat 80. XX wieku rozpoczął projektowanie oraz próby wykonania modeli pojedynczych budynków w skali 1:400. Następnie od końca lat 90. XX w.

wykonywał makietę całych fragmentów zabudowy miejskiej. W latach 2001-2012 zbudował makietę swojego rodzinnego miasta Bolesławca wg stanu zabudowy z 1805 roku. Nie licząc poszukiwania materiałów źródłowych i projektowania zajęło mu to ok. 15.400 godzin.

Miasto to jednostka osadnicza, wyróżniająca się znaczną wielkością, dużą intensywnością zabudowy, bogatym wyposażeniem w obiekty i urządzenia. Definicja ta musi być rozumiana elastycznie, łącznie z pojęciami aglomeracji, konurbacji, regionu miejskiego. Wiele miast powstało w średniowieczu, dlatego miały regularny, szachownicowy układ ulic z czworobocznym rynkiem. Miasto otoczone było jednym lub dwoma liniami murów obronnych.

W okresie baroku podporządkowano rozplanowanie i ukształtowanie dominantom przestrzennym tzn. kościołom, zamkom, pałacom. Ulice były proste i szerokie. W wielu częściach miasta powstawały place i założenia ogrodowe. Mury średniowieczne i fortyfikacje bastionowe rodem z renesansu zaczęły tracić na znaczeniu.

Makietę właśnie takiego miasta zbudował Zbigniew Skop. W rzeczywistości takiego miasta nie ma. Oglądając wnikliwie i szczegółowo jego wymyśloną zabudowę, dostrzeżemy wiele zapożyczeń z całego szeregu obiektów architektury znanych autorowi i twórcy makiety z autopsji. W modelu kościoła farnego dostrzec można elementy z kościoła św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze. Takich budowli w makiecie jest o wiele więcej trzeba się tylko dokładnie przyrzeć.